

Практика моніторингів щодо кінцевого бенефіціарного власника

Проаналізувавши практику Органу оскарження, яку ми детально описали в матеріалі [«Позиція органу оскарження щодо відсутності в Єдиному державному реєстрі інформації про кінцевого бенефіціарного власника в період ВС»](#), ми дійшли таких висновків:

Учаснику — юридичній особі, засновником якої є інша юридична особа — резидент, незважаючи на норми [Закону № 2115](#), для забезпечення відсутності підстави для відмови такому учаснику в участі в процедурі закупівлі, передбаченої [пунктом 9 частини 1 статті 17 Закону № 922](#), у Єдиному державному реєстрі варто мати інформацію про кінцевого бенефіціарного власника.

У Єдиному державному реєстрі щодо учасника — юридичної особи може не відображатись інформація про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи — нерезидента, що є засновником такого учасника.

У випадку відсутності в реєстрі щодо учасника — юридичної особи інформації про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи, що є засновником такого учасника, допустимим для відповідності [пункту 9 частини 1 статті 17 Закону № 922](#) є наявність у реєстрі відомостей щодо відсутності такої інформації.

Якщо засновником учасника — юридичної особи є фізична особа, відповідно, в Єдиному державному реєстрі не обов'язково зазначати інформацію про кінцевого бенефіціарного власника.

Сьогодні пропонуємо розглянути ще й практику Державної аудиторської служби України (далі — Держаудитслужба), яка пов'язана з інформацією про кінцевого бенефіціарного власника, щоб зібрати пазл повністю.

Незазначення інформації про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи та відсутність обґрунтованої причини

Висновок про результати моніторингу № UA-M-2021-12-28-000003, оголошення [№ UA-2021-09-03-005352-b](#)

За результатами моніторингу встановлено, зокрема, що в Єдиному державному реєстрі

юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань **відсутня інформація**, передбачена пунктом 9 статті 9 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань», а саме інформація **про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи** — ТОВ «Е», обґрунтована причина її відсутності також не зазначена.

Однак на порушення вимог абзацу 2 пункту 1 частини 1 статті 31 Закону замовник не відхилив тендерну пропозицію ТОВ «Е» через наявність, зокрема, підстави, встановленої пунктом 9 частини 1 статті 17 Закону, та уклав з ним договір про закупівлю від 20.10.2021 № 316.

*З огляду на встановлені порушення законодавства у сфері закупівель, керуючись статтями 2 та 5 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні», Держаудитслужба зобов'язала здійснити заходи щодо усунення виявлених порушень у встановленому законодавством порядку **шляхом розірвання договору про закупівлю** з дотриманням положень Господарського кодексу України та Цивільного кодексу України.*

На озброєння завантажте статтю [**«А вас аудитори зобов'язували припинити зобов'язання за договором про закупівлю?»**](#).

Витяг з ЄДР з інформацією про кінцевого бенефіціарного власника виданий раніше дати публікації оголошення, чим не дотримано вимоги ТД

Висновок про результати моніторингу № UA-M-2021-12-07-000031, оголошення [№ UA-2021-05-21-010340-b](#)

За результатами моніторингу встановлено, що відповідно до пункту 1 розділу III «Інструкція з підготовки тендерної пропозиції» та пункту 3.4 Додатка 2 до тендерної документації замовник установив вимогу щодо надання учасниками оригіналу або нотаріально завіреної копії витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань, або роздрукований витяг, отриманий в електронній формі за онлайн-запитом юридичної або фізичної особи від уповноваженого органу та завірений підписом та печаткою учасника, **виданий не раніше дати публікації оголошення**.

Проте учасник ТОВ «Л» у складі своєї тендерної пропозиції надав роздрукований витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань, отриманий в електронній формі за онлайн-запитом, виданий раніше дати публікації оголошення, чим не дотримано вимоги тендерної документації.

Однак на порушення вимог абзацу 2 пункту 2 частини 1 статті 31 Закону замовник не відхилив тендерну пропозицію ТОВ «Л» як таку, що не відповідає іншим вимогам щодо предмета закупівлі тендерної документації, визначив його переможцем та уклав із ним договір про закупівлю.

*З огляду на встановлені порушення законодавства у сфері закупівель та відсутність механізму усунення таких, керуючись статтями 5 та 10 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» та статтею 8 Закону України «Про публічні закупівлі», Держаудитслужба зобов'язує **здійснити заходи, направлені на недопущення встановлених порушень у подальшому**, зокрема шляхом притягнення до відповідальності осіб, якими допущені порушення.*

Завантажте [приклад протоколу УО щодо здійснення заходів із забезпечення в подальшому недопущення встановлених моніторингом порушень](#) та ознайомтесь з корисною статтею «[Помилки замовників при оскарженні висновків ДАСУ](#)».

Кінцевим бенефіціарним власником (контролером) двох учасників є одна й та сама фізична особа

Висновок про результати моніторингу № UA-M-2022-05-09-000063, оголошення [№ UA-2022-01-31-005639-b](#)

За результатами моніторингу та проведеним аналізом відповідності поданих тендерних пропозицій вимогам законодавства встановлено, що відповідно до інформації, яку розміщено у відкритому єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань, доступ до якого є вільним (адреса сайту <https://usr.minjust.gov.ua/ua/freesearch>), кінцевим бенефіціарним власником (контролером) ТОВ «Ж» та ТОВ «Р» є одна й та сама фізична особа — Костенко Неля Іванівна із розміром частки у статутному капіталі 100 %.

Враховуючи вищевикладене, **учасники процедури закупівель ТОВ «Ж» та ТОВ «Р» є пов'язаними особами** в розумінні пункту 20 частини 1 статті 1 Закону. Таким чином, моніторингом установлено підстави для відмови учасникам ТОВ «Ж» та ТОВ «Р» в участі у процедурі закупівлі згідно з вимогами пункту 7 частини 1 статті 17 Закону.

Отже, моніторингом установлено, що на порушення вимог пункту 1 частини 1 статті 31 Закону замовник не відхилив тендерні пропозиції учасників ТОВ «Ж» та ТОВ «Р» як такі, щодо яких наявні підстави, встановлені пунктом 7 частини 1 статті 17 цього Закону. Водночас, відповідно до вимог пункту 2 частини 1 статті 32 Закону, встановлено імперативну умову, що в разі неможливості усунення порушень, що виникли через виявлені порушення законодавства у сфері публічних закупівель, з описом таких

порушень, які неможливо усунути, замовник відміняє тендер.

*З огляду на встановлені порушення законодавства у сфері публічних закупівель, які є значущими через необ'єктивний та упереджений розгляд тендерних пропозицій учасників ТОВ «Ж» та ТОВ «Р», Держаудитслужба зобов'язує здійснити заходи щодо усунення виявлених порушень **шляхом припинення зобов'язань за договором про закупівлю** від 09.03.2022 № 252-Т, у тому числі із застосуванням відповідних наслідків недійсності / нікчемності договору.*

Висновки

Якщо в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань відсутня інформація, передбачена пунктом 9 статті 9 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань», а саме інформація про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи, то учасники мають надавати обґрунтування причини її відсутності.

Якщо замовник установив вимогу щодо надання учасниками витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань на певну дату, а наданий учасником витяг виданий раніше, то така тендерна пропозиція не відповідає іншим вимогам тендерної документації та підлягає відхиленню.

Під час перевірки відповідності поданих тендерних пропозицій вимогам необхідно перевіряти інформацію, яка розміщена у відкритому Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань, доступ до якого є вільним. Якщо кінцевим бенефіціарним власником (контролером) у двох учасників є одна й та сама фізична особа із розміром частки у статутному капіталі 100 %, це свідчить, що такі учасники є пов'язаними особами в розумінні пункту 20 частини 1 статті 1 Закону та наявні підстави відмови таким учасникам в участі у процедурі закупівлі згідно з вимогами пункту 7 частини 1 статті 17 Закону.

Нагадуємо, що на порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua) у розділі «Книги» доступний збірник висновків моніторингу закупівель з практичними порадами та доцільними рекомендаціями. Щоб не наступати на «закупівельні граблі» інших замовників, користуйтеся цією електронною книгою. Дивіться, як її знайти:

Книги

Колекція консультацій Мінекономіки з питань публічних закупівель
У новій електронній книзі зібрані відповіді Уповноваженого органу на найпроблемніші питання закупівельної сфери, актуальна практика контролюючих й судових органів та професійні коментарі від «Дарника»!

Збільшення ціни до 10 % у закупівлях
Про всі нюанси збільшення ціни до 10 % ви дізнаєтеся з цієї електронної книги, що містить найкращі статті та всебічно висвітлить тему.

ЧИТАТИ

Добірка практики моніторингу закупівель
Чудова новина для закупівельників: ми підготували збірник висновків моніторингу закупівель з практичними порадами та рекомендаціями, аби ви уникали помилок і чужих «закупівельних граблів».

Використовуйте шпаргалку уповноваженої особи замовника про адміністративну відповідальність та завжди пам'ятайте про підстави притягнення до адміністративної відповідальності, щоб бути готовим до різних ситуацій!

Більше важливої інформації про закупівлі під час війни читайте на порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua) у розділі «Воєнний стан».